

Lovforslag nr. L 67. Fremsat den 18. januar 1991 af finansministeren (Henning Dyremose)

Forslag

til

Lov om en tjenstemandsret for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland

§ 1. Grønlands Landsstyre nedsætter en tjenstemandsret for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland, der består af en formand og en stedfortræder for denne samt otte andre medlemmer og stedfortrædere for disse. Til retten knyttes en sekretær.

Stk. 2. Landsdommeren i Grønland er formand. Landsdommeren udpeger blandt Grønlands Landsrets fuldmægtige en stedfortræder for formanden.

Stk. 3. Landsstyret og De grønlandske kommuners Landsforening udpeger i forening fire medlemmer og stedfortrædere for disse.

Stk. 4. De forhandlingsberettigede centralorganisationer for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland udpeger i forening fire medlemmer og stedfortrædere for disse.

Stk. 5. Medlemmerne og stedfortræderne udpeges for 3 år ad gangen.

Stk. 6. I den enkelte sags behandling deltager retsformanden eller dennes stedfortræder, to af de af Landsstyret og De grønlandske kommuners Landsforening udpegede medlemmer eller disses stedfortrædere samt to af de af centralorganisationerne udpegede medlemmer eller disses stedfortrædere.

§ 2. Tjenstemandsretten behandler sager om

1) overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland eller bestemmelser, som efter §§ 50 og 51 i landstingslov om Grønlands Hjemmestyres og

kommunernes tjenestemænd i Grønland træder i stedet for aftaler, og

2) kollektiv overtrædelse af § 12, stk. 1, i landstingslov om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland, der er begået af tjenestemænd omfattet af en eller flere af de i § 1, stk. 4, nævnte centralorganisationer.

Stk. 2. Retten påser af egen drift, at den har saglig kompetence til at behandle en sag.

Stk. 3. Sager, der hører under tjenstemandsretten, kan ikke indbringes for de almindelige domstole. En tjenstemand kan dog anlægge sag ved de almindelige domstole, når vedkommende centralorganisation har afslået at indbringe en sag som nævnt i stk. 1, nr. 1, for tjenstemandsretten. En sådan sag skal anlægges inden 6 måneder efter, at tjenstemanden har modtaget meddelelse om den endelige administrative afgørelse, eller sagen er afvist af centralorganisationen eller tjenstemandsretten.

Stk. 4. Sager, der efter stk. 1, nr. 2, hører under tjenstemandsretten, kan ikke behandles efter reglerne i §§ 21–27 i landstingslov om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland.

Stk. 5. Landsstyret kan bestemme, at overtrædelser som nævnt i stk. 1, nr. 2, begået af personale ansat på tjenstemandslignende vilkår, behandles af tjenstemandsretten, såfremt personalet er ansat i henhold til regler, der indeholder bestemmelser svarende til § 12, stk. 1, og §§ 21–27 i landstingslov om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland. Landsstyret fastsætter samtidig nærmere regler om pligt til at indberette overtrædelser til Landsstyret og om de nødvendige

fravigelser fra § 5, stk. 2, med hensyn til, hvem der er parter i sagen. Bestemmelsen i § 4, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse på den eller de organisationer, der udøver forhandlingsretten for det personale, der er omfattet af Landsstyrets bestemmelse efter 1. pkt.

§ 3. Landsstyret, kommuner og en eller flere af de i § 1, stk. 4, nævnte centralorganisationer kan af tjenestemandensretten ikendes bod for overtrædelser som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1. Bodden tilfalder den, der har anlagt sagen.

§ 4. I sager som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 2, kan tjenestemandensrettens formand eller dennes stedfortræder give pålæg om ophør af overtrædelser.

Stk. 2. En tjenestemand, som har begået en af de i § 2, stk. 1, nr. 2, nævnte overtrædelser, kan af tjenestemandensretten ikendes advarsel eller irrettesættelse eller bøde.

Stk. 3. En eller flere af de i § 1, stk. 4, nævnte centralorganisationer kan af tjenestemandensretten ikendes bod, hvis centralorganisationen har understøttet en overtrædelse som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 2, eller ikke med alle rimelige midler har søgt at hindre overtrædelsen eller bringe den til ophør. Bodden tilfalder den, der har anlagt sagen. Bestemmelserne i 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på de organisationer, der er tilsluttet centralorganisationerne.

§ 5. Sager som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, kan anlægges af og mod Landsstyret eller en eller flere af de i § 1, stk. 4, nævnte centralorganisationer.

Stk. 2. Sager som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 2, kan anlægges af Landsstyret mod en eller flere af de i § 1, stk. 4, nævnte centralorganisationer. Centralorganisationerne kan ved tjenestemandensretten anlægge sag mod Landsstyret om, hvorvidt en sag om overtrædelse af § 12, stk. 1, i landslovs om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland hører under tjenestemandensretten.

§ 6. Tjenestemandensretten har sit sæde i Nuuk, men kan sættes uden for Nuuk, når retten skønner det hensigtsmæssigt.

Stk. 2. Retsbog føres efter kapitel 2, §§ 2-4, i lov om rettens pleje i Grønland.

§ 7. Sag anlægges ved, at den ene part til tje-

nestemandensretten indgiver en anmodning i to eksemplarer om tjenestemandensretsafgørelse.

Stk. 2. Sekretæren sender snarest muligt et eksemplar af anmodningen til den anden part og indkalder samtidig svarskrift i to eksemplarer fra denne. Svarskriftet indgives til retten inden for en af sekretæren fastsat frist. Når svarskriftet er modtaget, sender sekretæren et eksemplar af svarskriftet til modparten. Yderligere skriftveksling finder som regel ikke sted.

Stk. 3. Med henblik på foretagelse af forligsmægling eller indhentelse af yderligere udtalelser fra parterne kan disse indkaldes til et forberedende retsmøde, hvor retten kan beklædes af formanden eller dennes stedfortræder alene.

§ 8. Retten kan, om det findes fornødent, lade stævning forkynde for en af parterne efter reglerne i kapitel 2, §§ 9-12, i lov om rettens pleje i Grønland.

Stk. 2. Den, mod hvem sagen anlægges, skal møde for tjenestemandensretten.

Stk. 3. Udebliver indstævnte trods forkyndelse efter stk. 1, finder kapitel 3, §§ 10 og 11, i lov om rettens pleje i Grønland tilsvarende anvendelse. Udeblivelsesdom kan afsiges af formanden eller dennes stedfortræder uden tilkaldelse af rettens øvrige medlemmer.

§ 9. I retten til at lade møde ved rettergangsfuldmægtig for tjenestemandensretten gælder ingen indskrænkninger for parterne. I hvilket omfang en part er berettiget til at deltage i forhandlingerne for retten ved hjælp af flere fuldmægtige, afgør retten, ligesom retten træffer afgørelse om, hvem der foruden parterne og rettergangsfuldmægtigene bør have adgang til retsmøderne.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder afgør ved kendelse de tvistigheder, som under vidneførslen eller syns- og skønsoptagelse opstår for retten.

§ 11. Om procesmåden i øvrigt gælder med de nødvendige tilpasninger de for borgerlige sager, der behandles ved Grønlands Landsret, gældende grundsætninger i kapitel 2 og kapitel 3, afsnit B og D, i lov om rettens pleje i Grønland.

§ 12. Domme afsagt af tjenestemandensretten kan fuldbyrdes efter reglerne i lov om rettens pleje i Grønland om tvangsfuldbyrdelse af

domme. Forlig indgået for tjenestemand retten kan fuldbyrdes efter reglerne i lov om rettens pleje i Grønland om fuldbyrdelse af forlig, der er indgået for en ret.

§ 13. Udgifterne ved tjenestemand retten

virksomhed afholdes af Grønlands Hjemmestyre.

§ 14. Loven træder i kraft den 1. april 1991.

Stk. 2. Sager, der er opstået før lovens ikrafttræden, behandles efter de hidtil gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Grønlands Hjemmestyre har anmodet om, at der med virkning fra 1. april 1991 gennemføres den fornødne lovgivning om nedsættelse af en tjenestemandsråd for Hjemmestyrets og de grønlandske kommuners tjenestemænd i Grønland.

Ved landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990, der træder i kraft den 1. april 1991, har Grønlands Hjemmestyre fastsat nye bestemmelser om Hjemmestyrets og kommunernes tjenestemænd i Grønland. Landstingsloven svarer i det væsentlige til den danske tjenestemandslvgivning.

Landstingsloven indeholder imidlertid ikke bestemmelser om nedsættelse af en tjenestemandsråd til behandling af sager om overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår eller bestemmelser, som træder i stedet for aftaler, og til behandling af sager om tjenestemandskollektive overtrædelser af tjenesteplichterne. Baggrunden herfor er, at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hjemmel til i en landstingslov at oprette en tjenestemandsråd.

Lovforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i bestemmelserne om Tjenestemandsrådet i kapitel 12 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 2. oktober 1986, som ændret senest ved lov nr. 384 af 13. juni 1990, og bestemmelserne om Den Kommunale Tjenestemandsråd i lov om en kommunal tjenestemandsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 451 af 14. juni 1990.

Lovforslaget omfatter kun Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland. For Grønlands Hjemmestyres tjenestemænd i Danmark gælder landstingslov nr. 20 af 17. december 1985 om lønnings- og pensionsforhold m.v. for tjenestemænd ansat under Grønlands Hjemmestyre i Danmark. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 2.

Lov om statens tjenestemænd i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 684 af 3. november 1988, indeholder ikke bestemmelser om nedsættelse af en tjenestemandsråd, men denne lov vil senere blive søgt ændret, bl.a. med henblik på, at der også på dette område nedsættes en tjenestemandsråd.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten af betydning.

Lovforslaget har været forhandlet med Grønlands Hjemmestyre, der har forhandlet med De grønlandske kommuners Landsforening og de forhandlingsberettigede centralorganisationer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås i *stk. 1*, at Landsstyret nedsætter en tjenestemandsråd for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland.

I *stk. 2* foreslås det, at landsdommeren i Grønland er formand for tjenestemandsrådet for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland, og at landsdommeren blandt Grønlands Landsrets fuldmægtige udpeger en stedfortræder.

Efter § 52, *stk. 2*, i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken udpeges formanden for Tjenestemandsrådet og dennes stedfortræder af Højesterets præsident blandt Højesterets dommere. Endvidere udpeges to medlemmer og stedfortrædere for disse af præsidenten for Østre Landsret blandt rettens dommere. Formanden for Tjenestemandsrådet og de af præsidenten for Østre Landsret udpegede medlemmer af Tjenestemandsrådet er tillige henholdsvis formand for og medlemmer af Den Kommunale Tjenestemandsråd, jf. § 1, *stk. 2*, i lov om en kommunal tjenestemandsråd. De stedfortrædere, der er udpeget for de pågældende, er tillige stedfortrædere i Den Kommunale Tjenestemandsråd.

Der er under hensyn til de grønlandske forhold ikke fundet behov for, at tjenestemandsrådet for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland ud over formanden og dennes stedfortræder tillige består af medlemmer og stedfortrædere svarende til de medlemmer af Tjenestemandsrådet og Den Kommunale Tjenestemandsråd og stedfortrædere for disse, der udpeges af præsidenten for Østre Landsret.

Efter forslaget i *stk. 3* udpeger Landsstyret og De grønlandske kommuners Landsforening i forening fire medlemmer og stedfortrædere for disse.

Efter forslaget i *stk. 4* udpeger de forhandlingsberettigede centralorganisationer i forening fire medlemmer og stedfortrædere for disse. De forhandlingsberettigede centralorganisationer er de centralorganisationer, som er forhandlingsberettigede i henhold til landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland.

I *stk. 6* foreslås det, at tjenestemandensretten for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland ved den enkelte sags behandling består af retsformanden eller dennes stedfortræder og i alt 4 andre medlemmer eller stedfortrædere.

Efter § 52, *stk. 4*, i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken sammensættes Tjenestemandensretten ved den enkelte sags behandling af retsformanden eller dennes stedfortræder og i alt 6 andre medlemmer eller stedfortrædere. Det samme gælder for Den Kommunale Tjenestemandensret.

Forskellen er en følge af, at der som nævnt i bemærkningerne til *stk. 2* ikke foreslås udpeget medlemmer og stedfortrædere svarende til dem, der udpeges af præsidenten for Østre Landsret.

Til § 2

De foreslåede bestemmelser om tjenestemandensretens saglige kompetence svarer til Tjenestemandensretens saglige kompetence efter § 53 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken og Den Kommunale Tjenestemandensrets saglige kompetence efter § 2 i lov om en kommunal tjenestemandensret og § 1, *nr. 2*, i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 777 af 20. november 1990 om udvidelse af Den Kommunale Tjenestemandensrets kompetence.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 1*, omfatter sager om overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland eller bestemmelser, som træder i stedet for sådanne aftaler. De i forslaget nævnte bestemmelser i §§ 50 og 51 i landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland indeholder regler om fastsættelse af løn- og ansættelsesvilkår, hvis der ikke kan indgås aftale. Disse bestemmelser svarer til §§ 46 og 47 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Tilsvarende sager vedrørende Grønlands Hjemmestyres tjenestemænd i Danmark behandles af den voldgiftsret, der er nævnt i § 4 i landstingsloven om lønnings- og pensionsforhold m.v. for tjenestemænd ansat under Grønlands Hjemmestyre i Danmark.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 2*, omfatter sager om kollektiv overtrædelse af § 12, *stk. 1*, i landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland. Efter landstingslovens § 12,

stk. 1, skal en tjenestemand samvittighedsfuldt overholde de regler, der gælder for stillingen, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver. Denne bestemmelse svarer til § 10 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Tilsvarende sager vedrørende Grønlands Hjemmestyres tjenestemænd i Danmark behandles af Tjenestemandensretten, jf. § 3 i landstingsloven om lønnings- og pensionsforhold m.v. for tjenestemænd ansat under Grønlands Hjemmestyre i Danmark, § 53, *stk. 5*, i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken samt § 1, *litra i*, i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 174 af 27. april 1984 som ændret ved bekendtgørelse nr. 282 af 12. maj 1987.

De i *stk. 4 og 5* nævnte bestemmelser i §§ 21–27 i landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland vedrører individuel disciplinærfølgning, herunder afholdelse af tjenstligt forhør. Disse bestemmelser svarer til §§ 20–24 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Til § 3

Bestemmelsen om organisationsansvar for overtrædelse af aftaler m.v. svarer til § 53 a i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, der blev indsat ved lov nr. 384 af 13. juni 1990, og til § 4 i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 777 af 20. november 1990 om udvidelse af Den Kommunale Tjenestemandensrets kompetence.

Til § 4

Bestemmelserne svarer til § 54 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken og § 3 i lov om en kommunal tjenestemandensret, herunder de bestemmelser om organisationsansvar for kollektive overtrædelser, der blev indsat i disse love ved lov nr. 384 af 13. juni 1990, henholdsvis lov nr. 388 af samme dato. Bøder, der ikendes i henhold til *stk. 2*, tilfalder Grønlands landskasse.

Til § 5

Bestemmelserne om sagens parter m.v. svarer til § 54 a i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken og til § 4 i lov om en kommunal tjenestemandensret og § 2 i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 777 af 20. november 1990 om udvidelse af Den Kommunale Tjenestemandensrets kompetence. Sager anlægges efter forslaget af og mod Landsstyret, også når sagerne vedrører kommunernes tjenestemænd.

Til §§ 6-12

Bestemmelserne om procesmåden m.v. svarer til §§ 54 b-54 h i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken og §§ 5-11 i lov om en kommunal tjenestemandret. Tjenestemand retten får dog sit sæde i Nuuk, og der henvises til bestemmelserne i lov om rettens pleje i Grønland.

Til § 13

Da tjenestemand retten alene skal behandle sager mellem Landsstyret og de forhandlingsberettigede

centralorganisationer for Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland, foreslås det, at udgifterne ved tjenestemand retens virksomhed, herunder vederlag til rettens formand eller dennes stedfortræder, afholdes af Hjemmestyret.

Til § 14

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1991 samtidig med landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland.